

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ІННОВАЦІЙНОГО БАНКІВСЬКОГО ПРОДУКТУ

Сучасний етап розвитку банківської системи характеризується високим рівнем насичення ринку фінансовими продуктами та послугами. За умов високої міжбанківської конкуренції в боротьбі за потенційних клієнтів кредитні установи зобов'язані впроваджувати нові технології, удосконалювати способи та методи надання послуг, тобто здійснювати інноваційну діяльність.

Удосконалення бухгалтерського обліку в банківських установах розглядається в розрізі їх основних видів діяльності (операції з кредитування, цінними паперами, іноземною валютою) або фінансових результатів. Така тенденція, що підтверджується дисертаціями, захищеними за спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит, є цілком зрозумілою. Проте враховуючи наведене вище положення про необхідність здійснення інноваційної діяльності банківськими установами, вважаємо за необхідне визначення проблемних аспектів за даним напрямом в розрізі бухгалтерського обліку. Дослідження наукових джерел дозволило нам згрупувати проблемні питання.

Перша група проблемних питань. Проведений огляд літературних джерел за темою дослідження показав, що науковці не дотримуються єдиних позицій щодо застосування термінологічного апарату в сфері інноваційної діяльності банку: поняття «банківська інновація», «банківський продукт», «банківська послуга» та «банківська операція» доволі часто замінюють одне одного. Для вирішення даного питання, в першу чергу, вважаємо необхідним визначити поняття «інновація», на основі якого і надавати визначення її складовим. Вважаємо, що під інновацією слід розуміти результат процесу. Адже процес передує результату, по суті є необхідною умовою його появи; новий продукт (та/або його якісні зміни) всього виробництва або його елементів є результатом процесу перетворення.

Друга група проблемних питань пов'язана з визначенням за темою дослідження об'єктів бухгалтерського обліку. Вивчення результатів дисертаційних робіт за тематикою дослідження показало, що не існує єдності щодо вирішення питання, що відображається в системі бухгалтерського обліку – банківська інновація чи її складові, зокрема банківський продукт та банківська послуга. Вважаємо, що зазначене питання повинно розв'язуватися, виходячи з відповідності критеріям визнання об'єктів обліку. Встановлено, що інноваційний банківський продукт повинен відповідати: 1) ознакам товару, що реалізується на ринку банківських послуг (новизна, враховуючи можливі варіанти появи на ринку (продукт, самостійно розроблений банком, який не має аналогів на ринку; продукт, запроваджений на одному з ринків, але виведений на інший; пакетний продукт, в якому вперше на даному ринку застосована комбінація існуючих раніше банківських продуктів; продукт, що існує на ринку, якщо хоча б один з його параметрів або елементів модифікований застосуванням вперше на даному ринку способом); задоволення потреб клієнтів); 2) ознакам, що враховують вимоги бухгалтерського обліку (доведення продукту до практичного використання (можливість його оцінки); можливість отримання економічних вигід).

Третя група проблемних питань. Занадто громіздка класифікація банківських інновацій та банківських інноваційних продуктів перешкоджає глибокому та всебічному дослідженню облікового відображення даних об'єктів. В результаті опрацювання літературних джерел за темою дослідження, встановлено, що виділені критерії характеризуються неточністю та складністю застосуванні на практиці, що, в свою чергу, визначає необхідність розробки класифікації банківських продуктів з урахуванням вимог до побудови науково обґрунтованої класифікації та завдань бухгалтерського обліку, яка б мала за мету покращити організацію проведення та документального оформлення операцій з ними, а також відображення на рахунках бухгалтерського обліку. Вважаємо за доцільне в основу класифікації банківських інноваційних продуктів, що використовується в практиці бухгалтерського обліку, покласти ознаки, які визначають особливості їх облікового відображення.

Перспективами подальшого дослідження є визначення шляхів розв'язку окреслених проблемних питань теоретичного характеру, відображення операцій з інноваційними банківськими продуктами в системі бухгалтерського обліку.